

Statens vegvesen

Godstransport

Arealer langs vei, hvileplasser og ladeplasser

Liv Øvstedal

Statens vegvesen

Arealer langs vei, hvileplasser og ladeplasser

- Døgnhvileplasser
- Hovedrasteplasser
- Ladeplasser
- Informasjon

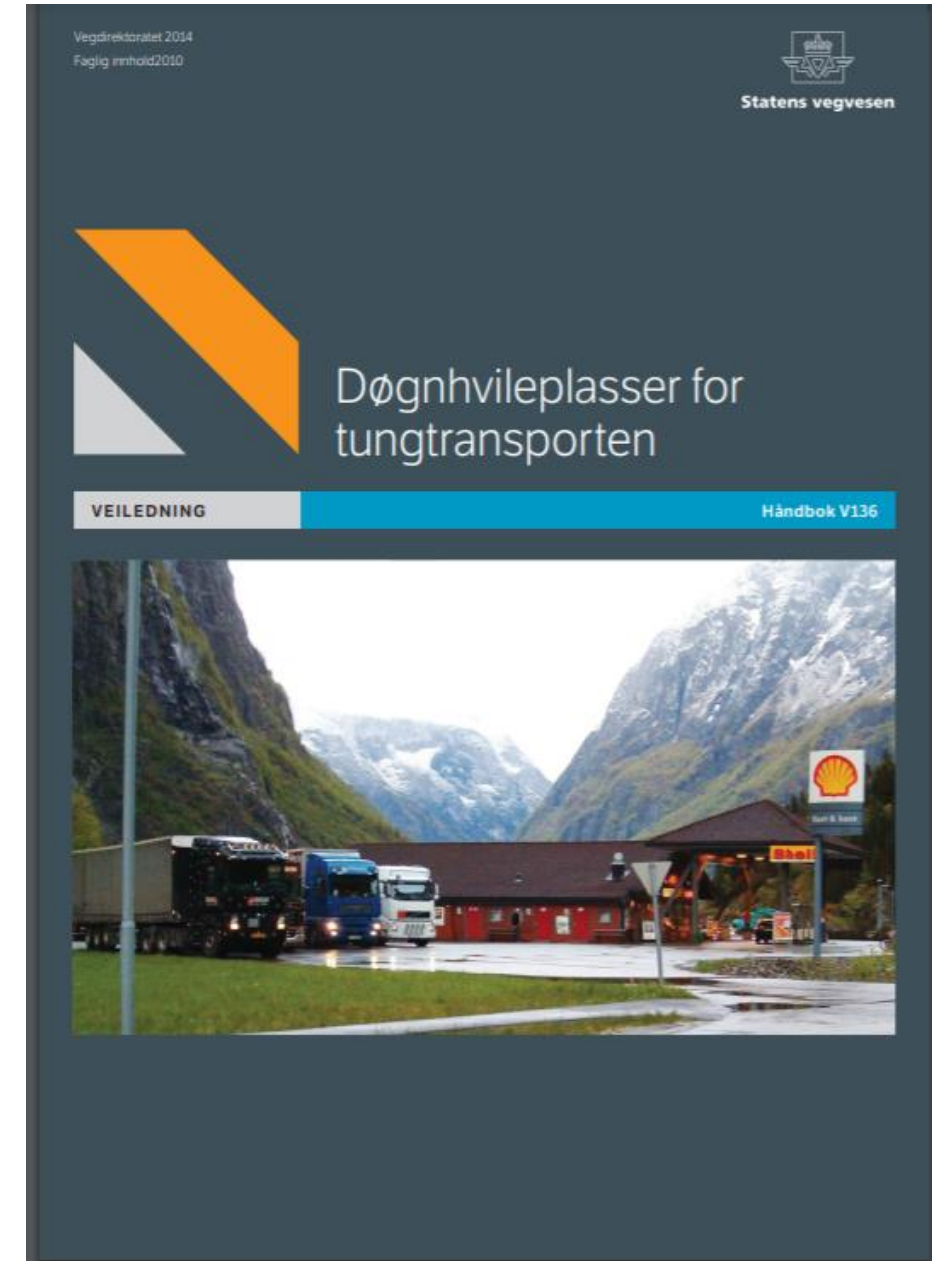

Foto: Knut Opeide, Statens vegvesen

Veileder om døgnhvileplasser (2010)

2010 Veileder: Døgnhvileplasser for tungtransporten

- Utarbeidet av Norges Lastebileier Forbund, Norsk Transportarbeiderforbund, Yrkestrafikkforbundet og Statens vegvesen
- Oppfølging til Nasjonal transportplan 2010-2019
- Viktig for trafiksikkerhet
- Fastslo at tilbudet (rasteplasser, bensinstasjoner, spisesteder) var utilstrekkelig, spesielt i byer og lavtrafikkområder.
- Mål å forbedre tilbudet gjennom (miks av) private aktører og statlig initiativ.

Minimumskrav (veileder, 2010)

Definisjon:

- En døgnhvileplass er et areal tilrettelagt for tungbilparkering, slik at føreren kan ta døgnhvil (11 timer) eller pause (45 min).

Minimumskrav (for å registreres og skiltes):

- Parkering og toaletter er gratis. Åpent 24t.
- Trygg manøvrering, parkingsareal separat fra andre kjøretøygrupper, med oppmerkede oppstillingsplasser.
- Avskjermet fra støy
- Med belysning og strøm (for kjøøl-/fryseaggregat)
- Toaletter og dusjtilbud.
- Oppslag med kontaktinformasjon og nødnumre.

De fleste plassene er etablert med tilgang til kafeteria, kiosk eller oppholdsrom.

Nyere anbefalinger:

- Rampe for å fjerne snø fra kjøretøyet
- Toaletter og dusj separat for kvinner og menn.

Ønsker: Kunne vaske klær

Foto: Liv Øvstedal, Statens vegvesen

Sikkerhet (veileder 2010)

- Kun for tunge kjøretøy
- Belysning (for å se personer)
- Merkede nødutganger hvis inngjerding
- Oppslag med kontaktinformasjon og nødnumre på flere språk
- Kan ha separat areal for farlig gods
- Kontroll avhengig av erfart nivå for kriminalitet: Bemannet plass eller vurdere kameraovervåking, inngjerding eller vaktordning

Foto: Henriette Busterud, Statens vegvesen

Antar: Kan bli vanskelig å møte EU forventninger til safe & secure truck parking

Nasjonal plan for døgnhvileplasser (2017): Mål om 80 plasser

- 2008: Eksisterende tungbilparkering ble registrert og skiltet
- 2009: Samferdselsdepartementet forespeilet en systematisk etablering av døgnhvileplasser langs hovedveier i kommende år.
- 2010: Veileder: Anbefalt minst hver 2,5 time. Utfordrende å finne areal i byområder, og operatører i spredtbygde strøk.
- 2013: Stortinget: Mål om 80 døgnhvileplasser innen 2023
- 2017: [Nasjonal plan for døgnhvileplasser 2018-23](#)
Hver 1-1,5time (max 2,5 timer), nær knutepunkt/tettsteder/byer og servicetilbud som matservering og butikk
- 2020: [Strategi for rasteplasser](#) (2020) Tilrettelegge for ladestasjoner
Nettverk med 80 døgnhvileplasser (hvil/pause, 11 timer) og 150 hovedrasteplasser (45 min pause)

Transportkomiteen påpekte ved behandling av NTP 2014-2023 at «[totalbehovet på 80 plasser med moderne bekvemmeligheter bør være på plass i løpet av 10-års perioden](#)», og at det bør kunne etableres et samarbeid med private om bygging og drift.

Status for arbeid med døgnhvileplasser

Nasjonal plan for døgnhvileplasser 2018-23 (2017):

- Mål om 80 døgnhvileplasser innen 2023
- Hver 1-1,5 time (maks 2,5)
- Nær knutepunkt/tettsteder/byer og servicetilbud som matservering og butikk

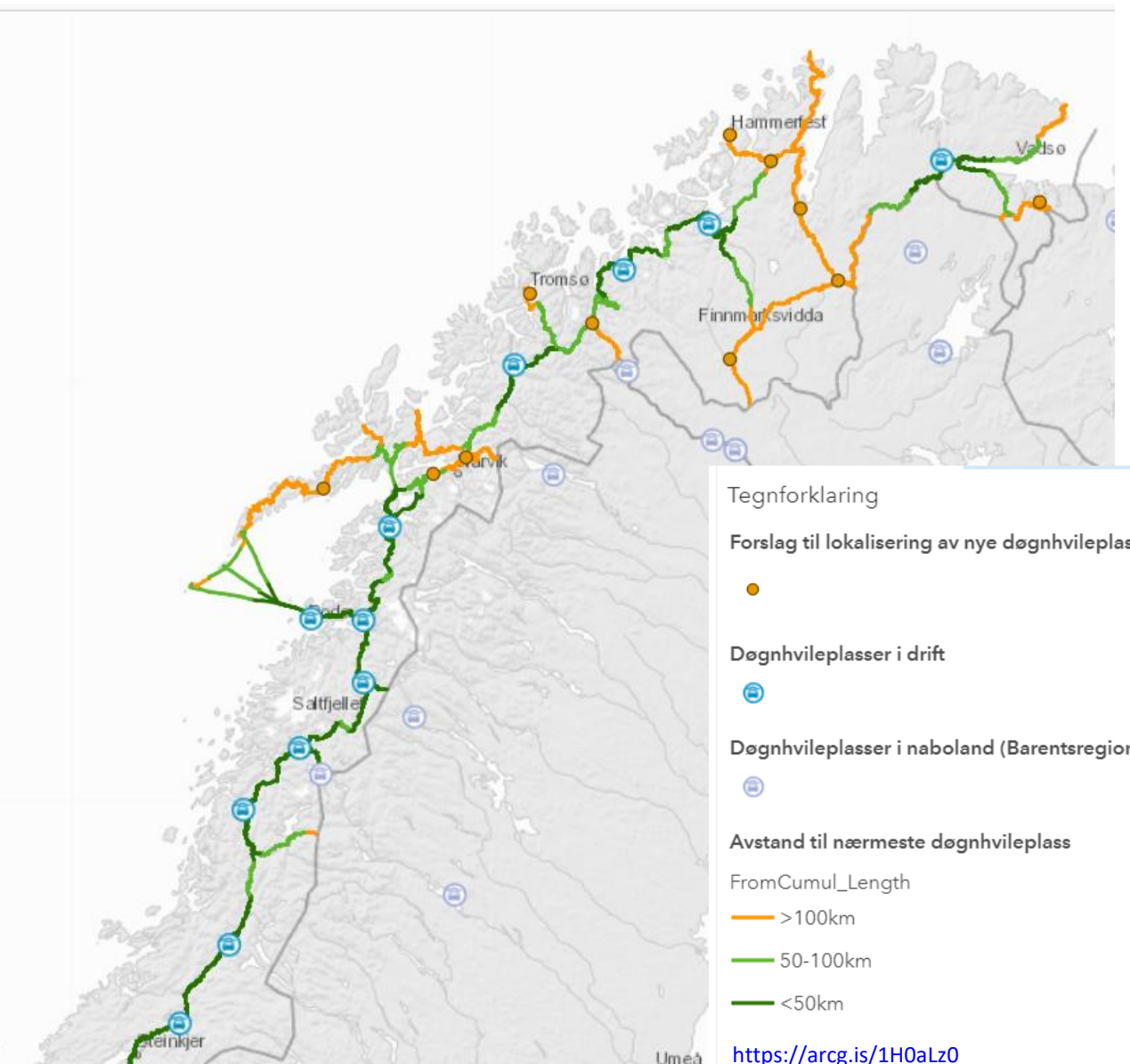
Ulike budsjettposter:

- Etablering på ny eller eksisterende vei
- Privat aktør, med eller uten økonomisk støtte til etablering og drift

Utfordringer:

- For få plasser, neste pause/toalett lite forutsigbart, spesielt viktig for kvinnelige tungbilførere
- Mangler info om hvor det er ledig plass
- Å finne arealer bynært og operatør ved lite trafikk
- Klager på støy, renhold, hærverk, langtidsparkering m.m.

Mål	2014-17: 21 nye	80 totalt i 2023
2013	-	15
2014-16	24	39
2017	4	43
Mål	2018-23: 35 nye	80 totalt i 2023
2018	2	45
2019	3	48
2020	4	52
2021	3	55

Tegnforklaring

Forslag til lokalisering av nye døgnehvileplasser

Døgnehvileplasser i drift

Døgnehvileplasser i naboland (Barentsregionen)

Avstand til nærmeste døgnehvileplass

FromCumul_Length

Orange >100km

Green 50-100km

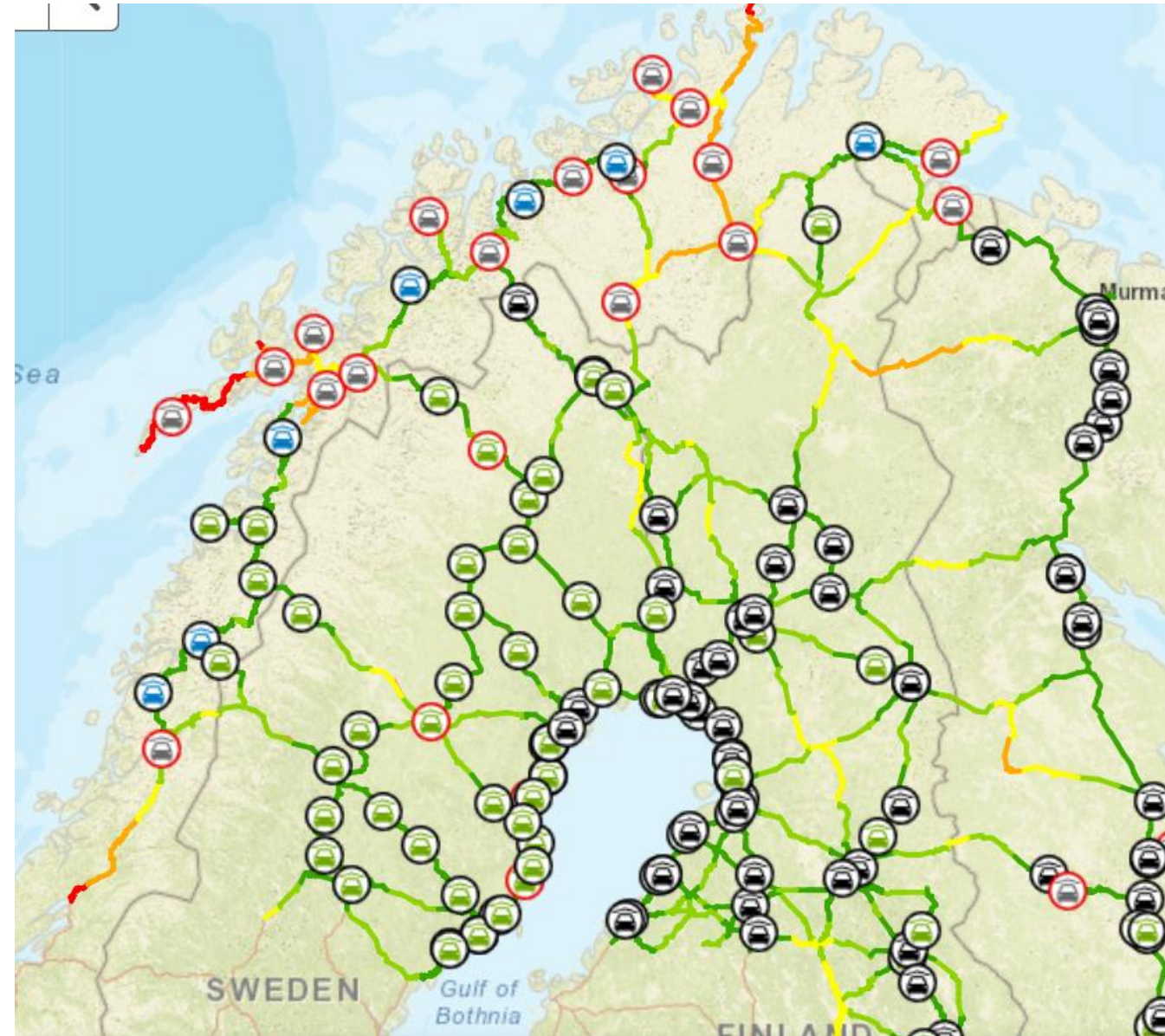
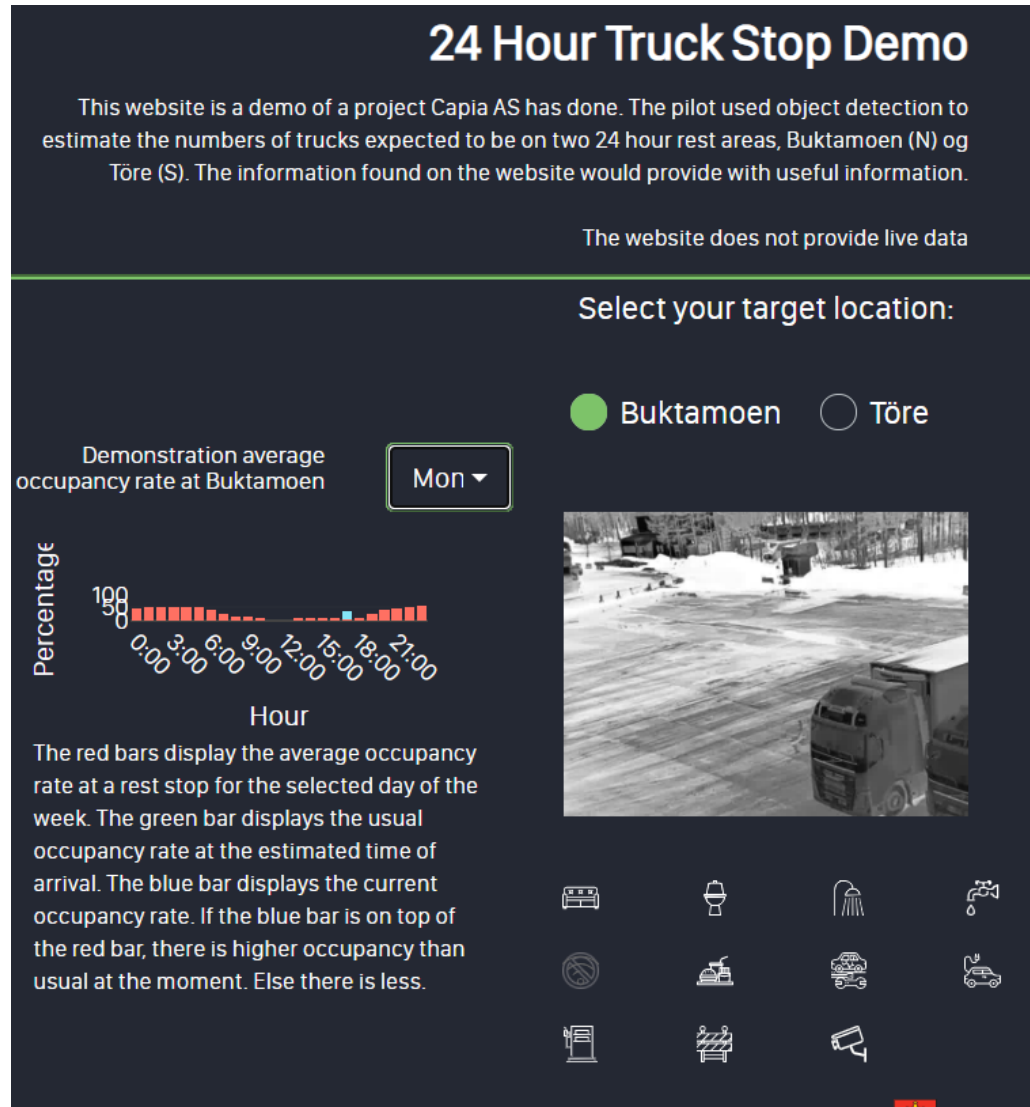
Dark green <50km

<https://arcg.is/1H0aLz0>

Truck stops Barentsregionen

24-hour Rest Areas in the Barents Region Along Border Crossing Roads

Pilot: <https://24hourtruckstop.com/>

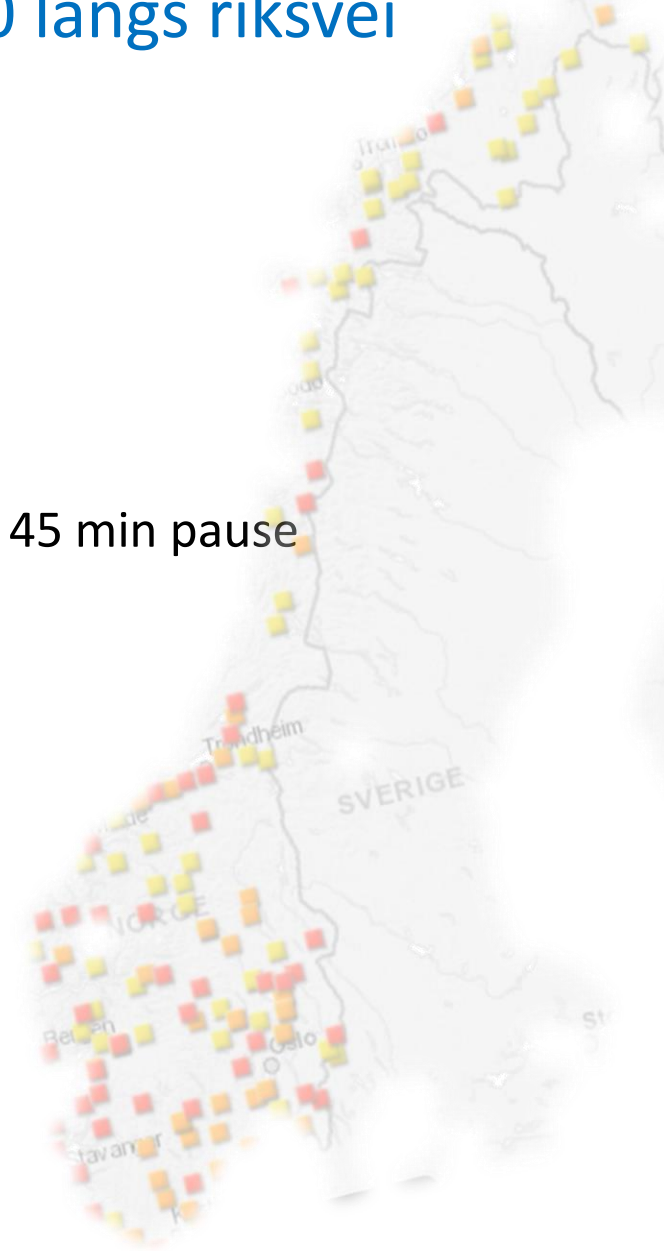

Nasjonal strategi for hovedrasteplasser (2020): Mål om 150 langs riksvei

Legger opp til endring fra dagens ca.700 rasteplasser med ulik standard:

- **150 hovedrasteplasser**: ca. 45 nye, 50 eksisterende, 60 oppgraderte
 - Inntil 1 times avstand (50-100 km)
 - Døgnåpne hele året, forutsigbarhet i innhold og standard
 - Toaletter døgnåpne hele året, oppstillingsplasser for tunge kjøretøy, egnet for 45 min pause
- Pluss **øvrige rasteplasser**, noen plasser fjernes eller endres til annet sideanlegg
- Det legges til rette for **ladestasjoner** på hovedrasteplasser og døgnhvileplasser
 - Sees i forhold til tilbudet på strekningen + framføring av strøm
 - Etablering og drift av ladestasjoner lyses ut

Ikke fastsatt midler og tidsfrist: «Utbyggingen skal skje innenfor rammene av ny NTP (2022-2033) ... Det må også følges opp i de årlige budsjettene. Vi setter ikke noe tidsfrist for når dette skal være ferdig. Statens vegvesen og Nye Veier skal uansett fra nå av fortsette arbeidet med å finne gode løsninger for rasteplasser lokalt, sier samferdselsministeren.»

Under arbeid: Veileder for rasteplass

Veileder er på høring nå

[Høring av veileder V204](#)
[Rasteplasser | Statens vegvesen](#)

Strategidokument: Ny rasteplassstrategi
på riksvei

Ladeplasser - bakgrunn

Klimakur 2030:

- Utreddet 60 tiltak i ikke-kvotepliktig sektor, for å oppnå 50 % reduksjon, sammenlignet med 2005
- Betydelig utslippsreduksjonspotensial ved elektrifisering av veitransport
- Tilgang på ladeinfrastruktur identifisert som en vesentlig barriere

NTP-mål (siden 2017) for andel nullutslipp av nye kjøretøy:

- 100% av personbil, lette varebil, bybusser innen 2025
- 50% tungbiler, 75% busser, 100 % tunge varebiler innen 2030

Skal se etablering av alternativ drivstoffinfrastruktur og transportinfrastruktur i sammenheng.

Prinsipper for infrastruktur for nullutslipp:

- Teknologinøytralt, likebehandling, unngå konkurransevridning, universell utforming

Hurtigladerne – hva blir behovet?

- **Statens vegvesen**: Utredning om behov langs riksvei og aktuelle virkemidler
- **Nasjonalt**: Bidrar i oppdrag om kunnskapsstatus om hurtigladerne
- **EU** forslag om krav til avstander, effekter mv. langs hovedveinett (AFIR)

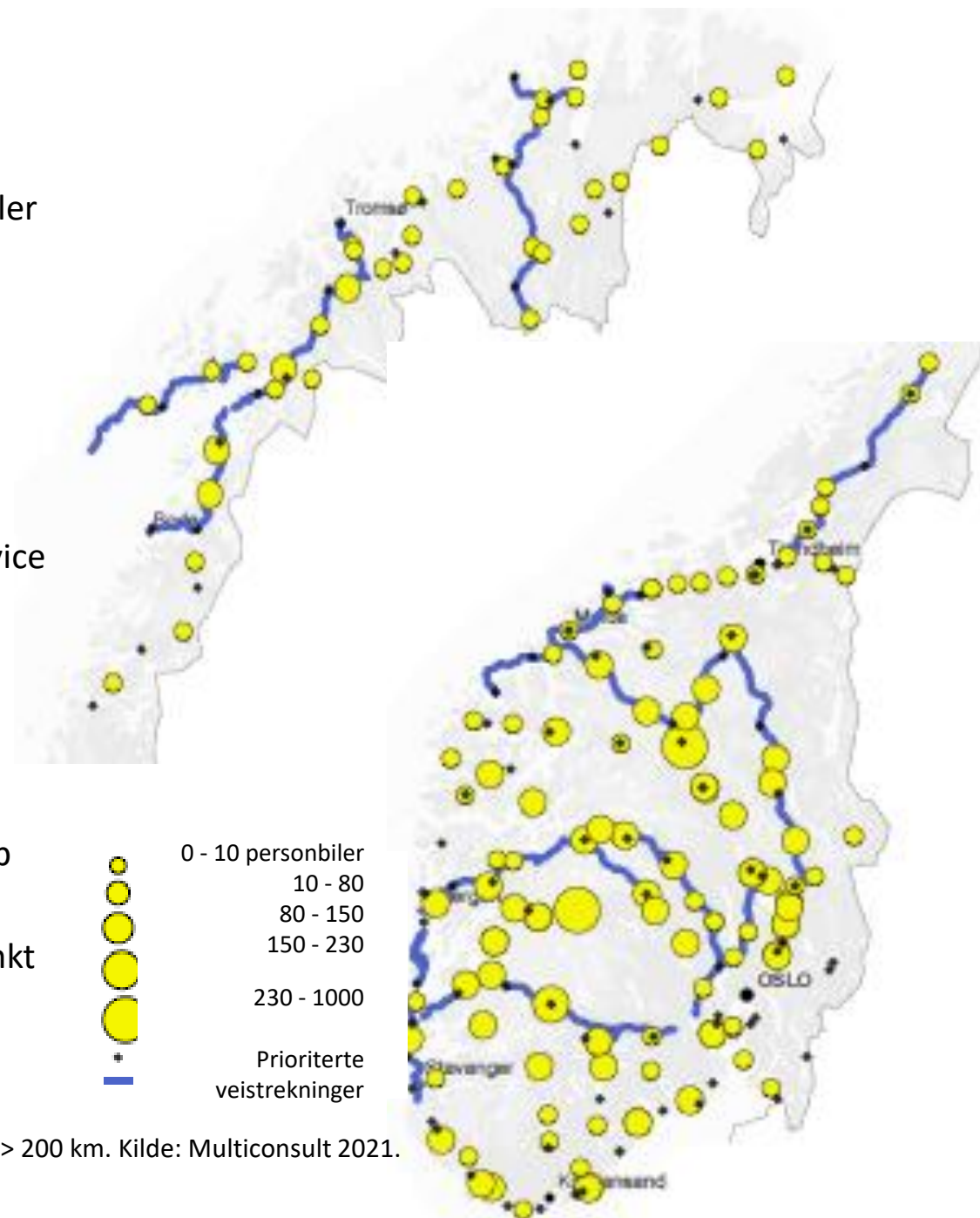
Betraktninger om behov for hurtigladerne på hovedveier fram mot 2030
(Multiconsult 2021):

Lette kjøretøy

- Ladeaktører vil etterspørre arealer bynært, ved trafikknutepunkt og service
- Betydelig økt behov langs riksvei mellom byene
- Sterk vekst i elbiler kan gi midlertidig økt ladekø. På lang sikt forventes ladekø på utfartsdager.

Tunge kjøretøy

- Flere teknologier er aktuelle, innfasing av el kan skje raskt
- Tidligst: Store flåter og busser med faste ruter, uten/med faste ladestopp
- Behov for ladeinfrastruktur tilpasset kjøre- og hviletidsbestemmelser.
- Ladeaktører vil etterspørre arealer bynært, ved logistikk-/trafikknutepunkt og døgnhvileplasser. Tilbudet etableres fra byområder og utover langs transportkorridorer. Økt arealbehov.

Estimert etterspørsel for hurtiglading på hovedveier ved 60 % andel elbiler, for reiser > 200 km. Kilde: Multiconsult 2021.

- Transportkomiteen påpekte ved behandling av NTP 2014-2023 at «totalbehovet på 80 plasser med moderne bekvemmeligheter bør være på plass i løpet av 10-års perioden». I statsbudsjettet for 2015 ble Stortinget orientert om at det jobbes med etablering av 65–75 nye døgnhvileplasser frem mot 2024 (80-90 totalt).
- Påpekte videre at det bør kunne etableres et samarbeid med private om bygging og drift og nevnte spesielt de store bensinstasjonsselskapene.
- Etterspørres forutsigbar avstand (hver time) mellom hvileplasser og pauseplasser med helårstolett - spesielt viktig for kvinnelige tungbilførere

I mange av landets lokalaviser:

Debattinnlegg: Regjeringens svar på transportutfordringene

Gi yrkessjåførene mulighet til å ta pauser langs veien.

Det står dessverre ingen ting i regjeringserklæringen om å øke antallet døgnhvileplasser langs norske veier.

Etter **yrkestrafikkforbundets mening** er det behov for en kraftig framskynding av dagens planer om 80-90 døgnhvileplasser. I tillegg bør det legges en plan for ytterligere utbygging, slik at hele landet får et tilstrekkelig antall med gode og verdige overnattings- og serviceplasser for langtransportsjåfører.

Mål om å tilby bedre tilpasset informasjon

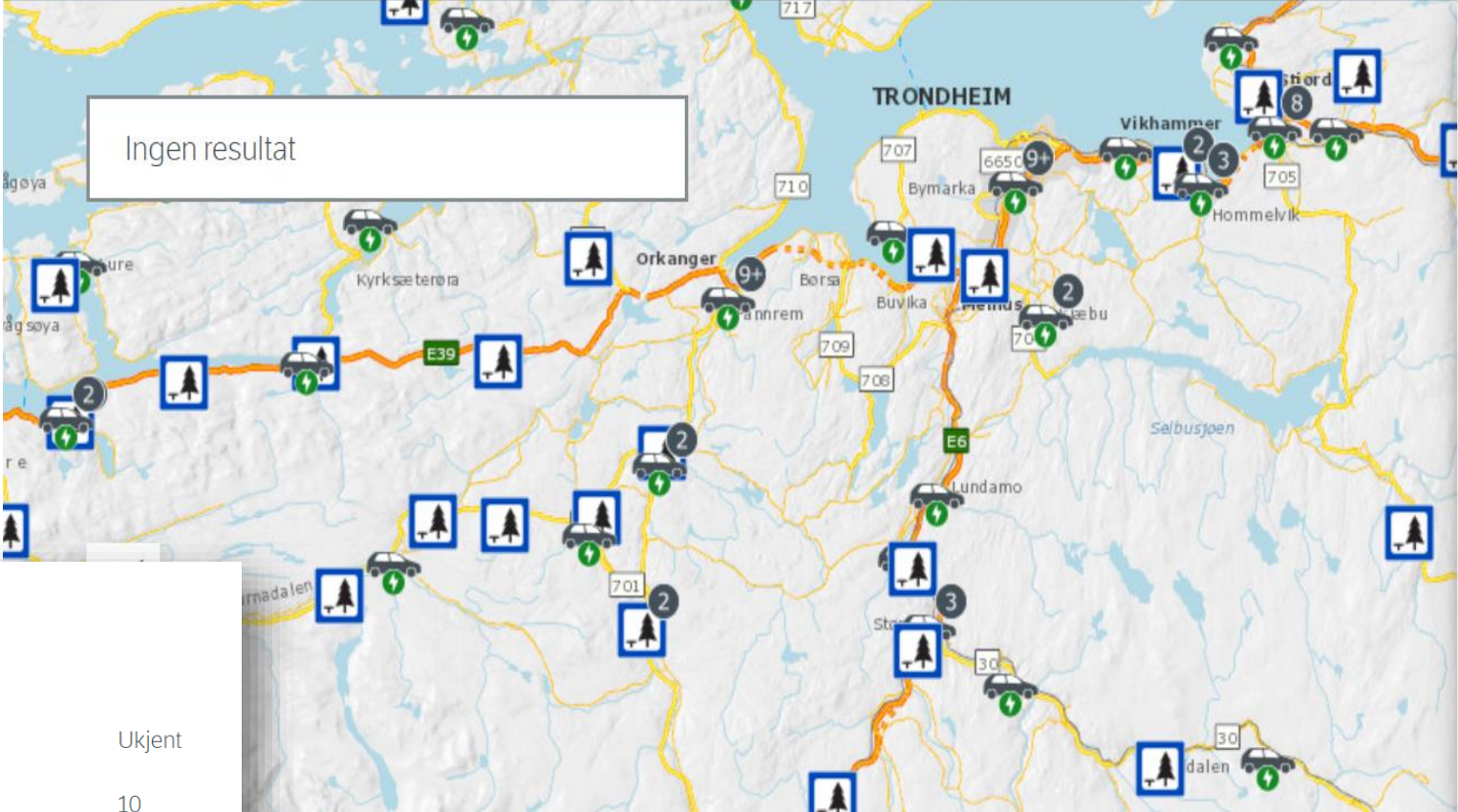

Statens vegvesen

Søk etter

TrafikkKjøretøyFørerkortVeiprosjekterFagOm ossDin

Ingen resultat

Velg hvilken informasjon som skal vises

☒ Rasteplasser

☒ Ladestasjoner

☐ Nasjonale turistveger

☐ Ferger

☐ Trafikkmeldinger

☐ Bomstasjoner

☐ Veikamera og værstasjoner

Oppdater kart

Ellingsgården

Utemøbler

Ukjent

Oppstillingsplasser små kjøretøy

10

Oppstillingsplasser store kjøretøy

3

Lekeapparat

Ukjent

Toalett

Ja

Drikkevann

Ja

Døgnhvileplasser og rasteplasser langs riksvei

Nasjonal plan for døgnhvileplasser (2017) – mål om 80 langs riksvei

- Vel 50 døgnhvileplasser i dag, mål om 80.
- Planlegge mht. areal, økonomi, private drivere, p-policy mv.

Nasjonal strategi for hovedrasteplasser (2020) – mål om 150 langs riksvei

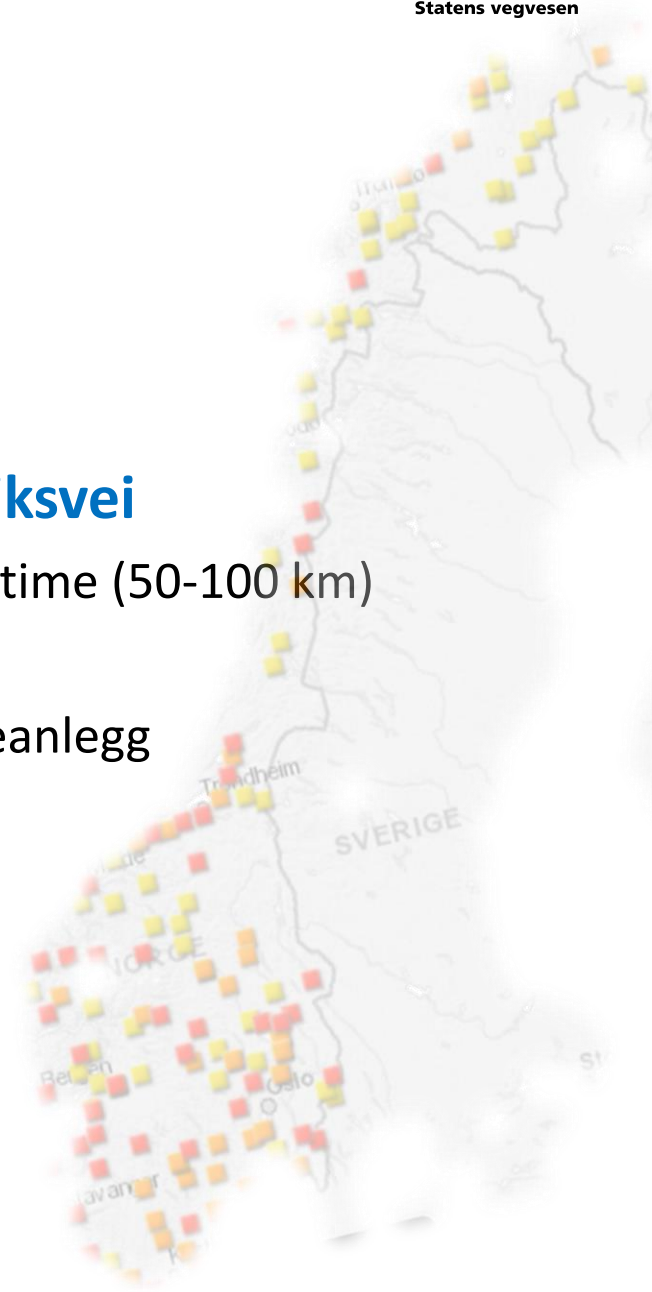
- 150 [hovedrasteplasser](#): ca. 45 nye, 50 eksisterende, 60 oppgraderte – avstand 1 time (50-100 km)
- Døgnåpne hele året, med forutsigbarhet i innhold og standard
- Pluss øvrige rasteplasser, noen (av dagens 700) fjernes eller endres til annet sideanlegg

Det er ikke knyttet tidsplan og budsjett til endringene

Ladestasjoner på hovedrasteplasser og døgnhvileplasser

- Sees i forhold til tilbudet på strekningen + framføring av strøm
- «Legge til rette»: Etablering og drift av ladestasjoner lyses ut

Kjettingplasser

Takk for oppmerksomheten!